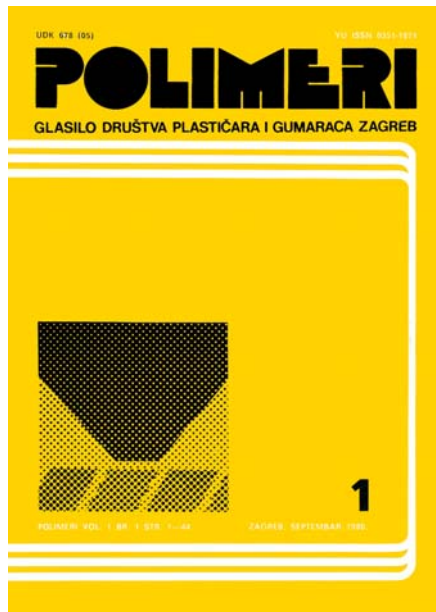

Priprema, pozor... start!

Biti prvi urednik nekog časopisa, to je izuzetna prilika, pravi privilegij. Uneseš sebe, svoje ideje, svoje kriterije, uvjerenja, ambicije - testiraš se odmah, već u prvom broju, pa onda, mnogo zahtjevnije, vremenski, i po dobru i po zlu. A vrijeme, gledano povijesno, manje je obilježeno idejama koje su bile upitne i o kojima se mnogo raspravljalo, a više idejama koje su uzimane zdravo za gotovo. Da, uzeli smo zdravo za gotovo da je tadašnje *Društvo plastičara i gumaraca (DPG)* dozrelo za periodičnu znanstveno-stručnu publikaciju, bili smo uvjereni u svoju zrelost da to ostvarimo. S razlogom, jer *DPG* je okupio praktički sve vodeće ljude iz područja polimernih znanosti, inženjerstva, proizvodnje i poslovanja. Također, *DPG* je imao iza sebe već nekoliko godina stručne publicističke djelatnosti, vezano za stručne tečajeve društva. Ambicije za profil časopisa nisu bile male: željeli smo da to bude jugoslavenski časopis, u prvom redu znanstveno-stručni časopis, tj. da budu zadovoljeni svi kriteriji kategorizacije i znanstvenih i stručnih radova, ali, ne manje važno, da budu uključeni i obrazovni i poslovni sadržaji. U široj društvenoj funkciji nastojali smo da to bude glasilo *DPG*-a. Također, nastojali smo da časopis bude vizualno atraktivan, na kvalitetnijem papiru, barem nekoliko stranica u boji - znanstveniku je možda samo sadržaj važan, ali nije tako svakom čitatelju. Mnogo smo raspravljali o imenu časopisa, nametalo se nešto poput *Plastika i guma*, no imali smo hrabrosti za manje popularan, ali dalekovidniji naslov *Polimeri*.

Nismo mi izmislili takav tip časopisa, ali bio je nov u našem okruženju. Protivnici novog časopisa, principijelni samo u nastojanju da spriječe pristup svakoj pridošlici na društvena sredstva financiranja izdavačke djelatnosti, tvrdili su da nismo znanstveni časopis zato što reklame objavljujemo pomiješano sa stručnim tekstovima. Prema njihovim tvrdnjama, valjalo nam je pola, pa i tričetvrt stranice na kraju kategoriziranog rada ostaviti prazno, kako su to činili oni koji su živjeli samo na društvenim jaslama. Zapravo, bili smo financijski praktično nezavisni, ali nam je pristup spomenutom fondu bio važan zbog društvenog statusa časopisa. Jednomu od naših najžešćih kritičara, *zaslužnom drugu* koji je bio predsjednik odbora za financiranje izdavačke djelatnosti, a istodobno urednik časopisa koji je *vukao* približno polovinu sveg tog novca, rekao sam da bi zbog sukoba interesa trebao podnijeti ostavku na predsjedništvo. Jako se začudio, ali nije podnio ostavku; zasluge su bile prevelike.

Kritizirali su nas da se razbacujemo, da smo luksuzni časopis zato što imamo omotnicu u boji, zato što pojedine dijelove časopisa tiskamo na papiru različite boje i slično. A kad smo uveli plastificiranu omotnicu - tek je to bilo neprihvatljivo za politički korektno dušebrižnike! Smetalo im je također što su *Polimeri* honorirali uredničke poslove i naručene autorske priloge; kritike su, naravno, dolazile od onih koji su takve djelatnosti obavljali na svome radnome mjestu plaćenom za nešto drugo. Vrlo rano u životu časopisa pokrenuli smo važne projekte kao što su leksikon i višejezični rječnik polimerstva. Premda su ti projekti začet i osnovnoj ulozi pročišćavanja stručne terminologije, izrasli su u mnogo svestranije i zahtjevnije programe; posebno je to izraženo u višejezičnom rječniku. I naš izbor međunarodnih poslovnih vijesti iz proizvodnje i prerade plastike i kaučukovih smjesa bio je dobrodošla novina. Edukativna uloga časopisa bila je veća nego što smo pretpostavljali. Ne mislim pri tome samo na namjenski edukativne sadržaje, iako smo u tom odjeljku imali vrlo dobrih priloga, nego na edukaciju novih autora znanstvenih i stručnih radova. Strogim kriterijima, opetovanim revizijama teksta uz pomoć uredništva, poboljšavanjem grafičkih priloga (katkad u samom uredništvu ako autor nije imao tehničkih mogućnosti) postigli smo zavidnu kvalitetu takvih priloga. Valja istaknuti pojedinca koji je najzaslužniji za pokretanje časopisa - to je bez dvojbe prof. dr. Igor Čatić. Kao što, najvjerojatnije, bez Igora ne bi bilo *DPG*-a, vjerojatno bez njega ne bi bilo ni *Polimera*. Igorova profesionalnost, marljivi-

vost i upornost, takoreći već pola stoljeća, dale su nemjerljiv doprinos ne samo u polimernim znanostima i inženjerstvu nego i društvenom položaju i ugledu djelatnika u pripadnim zanimanjima.

Vjerujem da je visoka stručna i grafička razina časopisa već od prvog broja moja zasluga. Zaljubljenik sam u knjigu, i kao tiskanu riječ i kao grafiku, od najranije mladosti. Nije mi poznato je li Igor znao nešto o tome kad me predložio za glavnoga i odgovornog urednika (na primjer, da sam u srednjoškolskoj dobi bio urednik dvaju omladinskih časopisa, sadržajno vrlo različitih), ali naša nastojanja u stvaranju *Polimera* bila su izvanredno usklađena. Naravno, gledano s današnje povijesne udaljenosti i životnog iskustva, postoje urednički zahvati koje je valjalo obaviti drukčije ili jednostavno izbjeći. Jedan od njih, onaj koji je *digao najviše prašine* (ali samo za *dobrim konjem diže se prašina!*), bilo je moje nastojanje za ujednačenom, i po mom uvjerenju unaprijeđenom stručnom terminologijom u srpskom (tada: srpsko-hrvatski) i hrvatskom (tada: hrvatski ili srpski) jeziku. Primjerice, kad već imamo termine *pritisak* i *tlak*, zašto da to budu sinonimi kad možemo unaprijediti terminologiju temeljem toga jezičnog bogatstva: da *pritisak* bude svaka sila na podlogu, a *tlak* da bude sila na jedinicu površine. Nemudro sam, pokazalo se, dirnuo u nacionalistički osinjak. Beogradsko-novosadski pritisak bio je znan, a i tlak bijaše povišen.

Dodatno zadovoljstvo za mene kao urednika bilo je to što je časopis bio knjigotisak u maloj klasičnoj tiskari: redci osnovnog teksta lijevani su od olova, naslovi i potpisi slika slagani od pojedinačnih slovnih matrica, grafike su kliširane. Mnoge sam sate proveo u toj tiskari jer sam uživao u montaži stranica po mom *špiglu*. Danas, kad svaka *šuša* lako može dizajnirati stranicu nekim *pagemakerom*, a i ja to činim za svoj *website*, nostalgично se prisjećam škara i ljepila za papir u noćnim satima stvaranja *špigla*.

Dobar časopis nije jedini zahtjev na dobrog urednika. Podjednako važan je život i rad uredništva kao kolektiva, suradnja specijaliziranih urednika, iniciranje potencijalnih nasljednika. Ova, trideseta godišnjica časopisa ohrabruje me u uvjerenju da sam uspio i po tom kriteriju.

Krešimir J. ADAMIĆ